

COVID-19 i finansijska tržišta - koji je zaključak?

U serijalu tekstova posvećenim štedno-investicijskim ulaganjima na tržištu kapitala „u doba korone“ pokušali smo naći odgovore na neka od glavnih pitanja koja svakodnevno postavljaju ulagači, kao i članovi mirovinskih fondova u Hrvatskoj.

Što se događa na finansijskim tržištima, hoće li se trenutni pad na finansijskim tržištima nastaviti, treba li štedjeti dok traje kriza, kakav će biti utjecaj krize na RH i ostale zemlje EU, može li kriza biti vrijeme za početak štednje za mirovinu, utjecaj volatilnosti na prinos obvezničkih i dioničkih portfelja obveznih mirovinskih fondova, kako kriза utječe na kratkoročan, a kako na dugoročan prinos investicije, kako će Kriza Covid-19 promjeniti društvo, trgovinu i ekonomiju, trebamo li se sada povući ili investirati dodatna sredstva, što se događa na finansijskim tržištima i hoće li se trenutni pad na finansijskim tržištima nastaviti, kako zadržati hladnu glavu u ovoj kriznoj situaciji, te kakav je utjecaj općeprisutne nesigurnosti i volatilnosti na prinos obvezničkih i dioničkih portfelja obveznih mirovinskih fondova, među glavnim temama su koje smo obradili u tim analizama. Nema sumnje kako je svaki od tih tekstova obilježio jedan pojam, a to je nesigurnost, ključni sentiment na tržištu kapitala od

početka krize. To nije čudno ako se zna da je kriza u stvari nastupila zbog pandemije koronavirusa koji uzrokuje bolest nazvanu Covid19, za koji još uvjek nema cjepiva niti lijeka, a optimistične prognoze govore da bi se rješenje moglo pronaći najranije do kraje ove godine.

U međuvremenu je najveći broj država u svijetu uveo takozvani lockdown, odnosno uvedene su snažne restriktivne mjere kretnanja roba, ljudi i usluga, što je dovelo do zastoja u proizvodnji roba i usluga te drastičnom padu njihovog izvoza i uvoza. Trenutno smo u fazi da dio država započinje s ublažavanjem tih restrikcija, interno i eksterno, ali je neizvjesnost glede daljnje razvoj situacija, i s pandemijom i s ekonomijom i dalje jako velika. Ipak, u svemu tome je dobra vijest da su Vlade i centralne banke kao odgovor na krizu odgovorile jakim fiskalnim i monetarnim

poticajima, po obimu bez preseданa u modernoj povijesti. Na žalost, to će rezultirati masivnim povećanjima državnih dugova, pa će, ako se kriza nastavi i poslije lipnja, biti teško riješiti takvo enormno povećanje javnih dugova bez neke međunarodne koordinacije i dogovora oko modela plaćanja troškova pandemije.

Nije čudno da su u takvom okruženju tržišta kapitala, pogotovo dionička, jako volatilna i sklona oscilaciji, iako su, na primjer u SAD-u od sredine ožujka dionički indeksi u stalnom porastu, premda je baš tada započeo jači gospodarski pad i recesija u toj državi. Međutim, u tom periodu su narasle i cijene, a smanjili se prinosi na američke i njemačke desetogodišnje obveznice, dok su u nekim drugim državama, poput Italije, cijene obveznica pale, a prinosi narasli. I Hrvatska je među onim državama kojima je u tom vremenu prinos na de-

**Raiffeisen
MIROVINSKI FONDOVI**

setgodišnju obveznicu narastao s oko 0,6 posto na 1,3 posto, što je je još uvjek jako dobar rezultat u ovoj krizi. U takvoj situaciji, u kojoj je neizvjesnost dominantan sentiment na tržištu, mirovinski fondovi, obvezni i dobrovrijedni, koji imaju dugoročni horizont ulaganja prirodno su sklonište za one koji žele sigurnost svojih ulaganja.

Njihovi prinosi mogu biti manji u odnosu na neke isključivo dijoničke i druge ulagačke taktike, i kratkoročno mogu ostvarivati pad, no međutim dugoročno se ti prinosi izravnaju u korist stabilnog prinosa za svakog štedišu. U Hrvatskoj je to osigurano i odredbom da se pet godina prije referentnog datuma umirovljenja imovina člana prebacuje u fond C, koji je ima najsigurniju obvezničku i drugu imovinu, pa je time mirovina svakog člana i dodatno osigurava od volatilnosti tržišta. Iako su prihodi brojnih građana pali, ovakve su krize i poruka da se pažljivom štednjom i opreznim ulaganjima možemo pripremiti za krizne dane, ali i vrijeme uživanja u mirovini. Obvezni i dobrovrijedni mirovinski fondovi tu su da vam ponude baš takav proizvod, proizvod koji će vam zajamčiti stabilnu, sigurnu i dostatnu mirovinu.